

to platí pro nepřípustnost pořadu práva. Žalovaný domáhá se určení, že jako příslušník československé církve není povinen platiti kostelní příspěvky pro katolickou církev k rukám žalobkyně. Rozsudek o takovém návrhu — kdyby byl přípustný — byl by pravomoci schopen (§§ 393 odst. 2 a 411 c. ř. s.), ale přípustným není. Podstata návrhu záleží v určení, zda je žalovaný povinen platiti kostelní příspěvky, a nezáleží na tom, k rukám koho je má platiti. Tato otázka nenáleží na pořad práva. Církev katolická jest veřejnoprávní korporací a jsou její poměry ovládnuty právem veřejným. Z toho plyne, že i případná povinnost jednotlivce přispívati k nákladům náboženského kultu, je-li vyvozována jen z příslušnosti k dotyčné církvi, zakládá se rovněž v právu veřejném a že spory o takové příspěvky nenáleží před soudy, nýbrž před úřady správní. Pokud se týče katolické církve, jest pro tento případ příslušnost úřadů správních výslovně uznána v § 55 zákona ze dne 7. května 1874, čís. 50 ř. zák., na němž nic nebylo změněno zákonem ze dne 23. dubna 1925, čís. 96 sb. z. a n. Nelze tudíž již z tohoto důvodu u soudu rozhodovati o mezitímním návrhu určovacím a to ani v řízení sporném, ani v řízení mimosporném. Ale je tu ještě druhý důvod pro nepřípustnost mezitímního návrhu, totiž nedostatek předurčující povahy návrhu pro rozhodnutí hlavního sporu. Žalobkyně domáhá se placení zvýšeného nájemného, které pokládá za odůvodněné § 12 (2) čís. 1 zák. o ochr. náj., protože vzrostly její výlohy zvýšením veřejných dávek zapravovaných z domu nebo z nájemného, nebo zavedením nových veřejných dávek. Jest tedy lhotejnost, zda by žalovaný byl povinen kostelní příspěvky platiti. Jemu předepsány nebyly, nýbrž pronajímatelce. Jenom u pronajímatelky by šlo o otázku, zda jest k příspěvkům povinna, u žalovaného jde jen o to, zda jest povinen platiti zvýšené nájemné podle § 12 (2) čís. 1 zák. o ochr. náj. z důvodu, že pronajímatelce vzrostly výlohy zvýšením veřejných dávek, zapravovaných z domu nebo z nájemného, nebo zavedením nových veřejných dávek. Jen tyto předpoklady jsou pro rozhodnutí hlavního sporu podstatny, ale právě tyto předpoklady může řešiti jen soudce mimosporný podle § 25 zák. o ochr. náj. Bydlí-li nájemník u pronajímatele, u kterého nastanou předpoklady pro zvýšení nájemného podle § 12 zák. o ochr. náj., nemůže odpírati placení zvýšené číňze z důvodu, že by u jiného pronajímatele takové zvýšení nenastalo a že by tedy on takového zvýšení platiti nemusil, nýbrž může nejvýše jen najíti si takového jiného pronajímatele.

Čís. 7390.

Byl-li nabízen důkaz obchodními knihami, jež soud prvé stolice (obchodní soud) připustil za příbrání znalce a uložil navrhopateli, by pod následky § 279 c. ř. s. složil zálohu na znalečné, když pak navrhopatel v určené době příkazu tomuto nevyhověl, vydal usnesení, že důkaz obchodními knihami nebude proveden, nelze usnesení, jímž bylo navrhopateli uloženo složití zálohu, ani usnesení, jímž bylo upuštěno od přípu-

štěného důkazu pro nesložení zálohy, sice napadati ani pod rouškou neúplnosti řízení, dlužno však spatřovati vadu odvolacího řízení v tom, že ani první soud ani soud odvolací nepřipustil důkaz obchodními knihami bez přibrání znalce. Teprve kdyby znalosti prvního soudu jakožto soudu odborného (obchodního) nebyly stačily k vysvětlení obsahu obchodních knih, mohl soud první stolice použití důkazu znaleckého s účinky § 279 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 6. října 1927, Rv I 1465/27.)

Směnečný platební příkaz na 58.119 Kč ponechal procesní soud první stolice v platnosti. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil mimo jiné z těchto důvodů: V rámci odvolacího důvodu neúplnosti řízení uplatňují žalovaní též výtku, že nebyl proveden důkaz obchodními knihami žalobce a důkaz výsledkem stran o výši zažalované pohledávky. Dlužno předem poukázati k tomu, že podle názoru soudu odvolacího z té skutečnosti, že žalovaní výtahy ze svých účtů stranou žalující jim půlletně zasílané bez jakýchkoli námitek přijímali, podle zásady víry a věrnosti sluší souditi, že žalovaní tyto účty co do výše, tedy i co do výše úroků uznali. Jejich mlčení zde nutno bezpodmínečně vykládati ve smyslu souhlasu (čl. 279 obch. zák.). Povinnost protidůkazu, že účty nejsou správné, náležela výhradně žalovaným. Když žalovaní zálohu na výlohy připuštěného důkazu obchodními knihami za přivzetí znalce uloženou jim soudem stolice první bez jakéhokoli ospravedlnění nesložili, vším právem soud první stolice k návrhu žalující strany postupoval podle § 279 c. ř. s. (§§ 365, 332 druhý odstavec c. ř. s.). Vzhledem k tomu nemohl a nesměl (§ 371 druhý odstavec c. ř. s.) provést důkaz stranami, to tím méně, když žalovaní ve svých přednesech neuváděli určitých skutečností proti výši zažalované pohledávky. Ta okolnost, že žalovaní navrhovali důkaz obchodními knihami bez znalce, jest zcela nerozhodna. Neboť soud první stolice důkaz ten přirozeně bez znalce provést nemohl a právem nařídil důkaz ten za přibrání znalce.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a uložil prvnímu soudu, by ve věci znovu jednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Dovolání opírající se toliko o dovolací důvod č. 2 § 503 c. ř. s. spatřuje tento důvod mimo jiné v tom, že nebyl proveden důkaz obchodními knihami a výsledkem stran o výši zažalované pohledávky. V tomto směru žalovaní namítli, že pohledávka žalobkyně zanikla již částečně zaplacením, takže nemůže činiti 58.119 Kč, nýbrž méně o splátky 50.000 Kč a 15.000 Kč, a nabízeli o tom důkaz svědectvím Leona S-a, obchodními knihami žalující strany a výsledkem stran. Z těchto průvodů připuštěn byl průvodním usnesením ze dne 25. dubna 1927 důkaz obchodními knihami žalující strany za přibrání znalce a uloženo žalovaným, by pod následky § 279 c. ř. s. složili 1.000 Kč jako zálohu na zna-

lečné. Jelikož však příkazu v určené lhůtě nevyhověli, bylo k návrhu žalobkyně při ústním líčení dne 9. května 1927 usneseno, že důkaz obchodními knihami nebude proveden. Soud první stolice pak námitku, že zažalovaná částka v celé výši již nepozůstává, odbyl prostě tím, že námitka ta padla, ježto nebyla prokázána. Soud odvolací se k tomuto mínění připojil, podotknuv ještě, že žalovaní bez námitek přijali o sporné pohledávce a jejím splacení kontokorentní výtahy a tedy ji uznali a že první soud důkaz obchodními knihami bez znalce provést nemohl a že jej právem podle § 279 c. ř. s. neprovedl, když záloha složena nebyla. Usnesení, jímž bylo dokazovateli uloženo, by složil zálohu na provedení znaleckého důkazu a usnesení, jímž bylo upuštěno od připuštěného důkazu pro nesložení zálohy (§ 332, 367, 279 c. ř. s.), nelze ovšem napadati ani pod rouškou neúplnosti řízení, toho však dovolání nečiní, ježto nevytýká, že mohl neb měl býti proveden důkaz znalecký, nýbrž namítá, že nabízeným důkazem obchodními knihami i bez přibrání znalce byla by se prokázala výše směnečné pohledávky, zejména, že jest nižší, než zažalované saldo. Jest mu přisvědčiti, neboť nabídnutím důkazu obchodními knihami učinili žalovaní své důkazní povinnosti zadost, když zatím se omezili na nabízení tohoto důkazu (§ 178 c. ř. s.), jelikož důvodně mohli za to míti, že obchodní soud jako soud odborný jest s to, by důkaz ten provedl i bez znalce. První soud měl především připustiti důkaz obchodními knihami a, kdyby vlastní jeho znalosti k vysvětlení obsahu obchodních knih mu nestačily, byl by mohl použití důkazu znaleckého s účinky § 279 c. ř. s. Tím, že ani odvolací soud nabízených důkazů o sporné pohledávce a zmenšení její splátkami nepřipustil, zůstalo řízení neúplným a vadným podle § 503 čís. 2 c. ř. s., neboť nebylo ani vysvětleno, kolik činila směnečná pohledávka původně, zda 66.000 Kč, jak tvrdí žalující strana, či 80.000 Kč, jak tvrdí žalovaní a jakými splátkami se zmenšila po případě, zda žalovaní neměli při svých námitkách na mysli snad jiný úvěr 50.000 Kč, o kterém se zmínil svědek Oskar W. a na který z úvěrů byly plněny splátky, o nichž se v písemných námitkách zmiňují.

Čís. 7391.

Zrušení spoluvlastnictví veřejnou dražbou podle § 830 obč. zák.

Stanovení dražebních podmínek o určení příslušenství nemovitosti dlužno ponechatí řízení nespornému.

Tím, že spoluvlastníci nemovitostí provozovali hotelovou a kavárenskou živnost na společný účet, nestaly se ještě nemovitosti, v nichž byla hotelová a kavárenská živnost provozována na společný účet, kmenovým jménem společnosti podle § 1182 obč. zák.

S hlediska § 830 obč. zák. nelze přihlížeti k újmě, která by vznikla jednotlivým spoluvlastníkům likvidací hotelového a kavárenského podniku.

Pokud mohou býti škodlivé skutečnosti pomíjejícího rázu důvodem k odkladu podle poslední věty § 830 obč. zák.